

• Рубриката носи името на елемента Георги Бижков – плагиат и деградирал в научно отношение тип, окажал неоценима помощ при уволнението от СУ „Св. Кл. Охридски“ на преподаватели, чиято „вина“ е, че пишат и издават книги и списания с научно-методическа тематика. Основното предназначение на рубриката е да отразява най-примитивните антинаучни прояви.

БИЖКОВЩИНАТА КАТО НАУЧНА ФОРМА НА ЖИВОТ

Acta plagiatica – III

Доц. д-р Неделчо Неделчев

Шуменски университет „Епископ Константин Преславски“

Тържеството на крадеца на идеи в науката и образоването е основано на тържеството на чиновническо-бюрократичната система. Тази система е толкова силна и толкова дълбоко вкоренена в нашето общество и бит, че без нея животът ни изглежда скучен. Тази система е и толкова силна поради своята инфраструктура в националното ни „мислене“, че може да съкруши не само комунистическо или капиталистическо, но и по-древни общества. Всъщност болярите и царете ни са имали по-друго отношение към бюрократа...

Това чиновничество, вкоренено в бита и душевността на българина чрез идеите за „най-добра“ учен, цар, чиновник, началник или дори майстор, подобно на идеите за справедливия бог или владетел се е зародило като реакция на бюрократичното насилие, и е било узурпирano от насилищите. Идеите за колегиалист на институциите, магистратите, на различните мнения и позиции и със широка обществена подкрепа са подчинени на диктата на „най-еди-кой си“. Това явление всъщност е характерно за много общества, и във всяко от тях се развива в зависимост от конкретните исторически условия. В общества като нашето, настроенията търсящи харизматичен вожд-спасител на нацията, са видоизменени, и корпо-

ративно умножени във фигурите на „най-еди кой си“. Тази множествена гилдия оствърнява позициите си, и ревностно не допуска до тях конкуренти, талантливи и дори неталантливи последователи и др. В резултат от това една от особеностите на науката в България е слабостта на средното поколение – то е малобройно, поставено в неблагоприятно положение от бюрократичността, и с потиснати възможности за научна критика. Бюрократичният апарат не само се възпроизвежда и умножава, но и „редуцира“ отклоненията от „правилата на играта“.

Бюрократичният апарат обаче допуска сривове, тъй като при диктата върху диалогичността израства явлението универсализъм, или „Дялан камък“. Началникът едновременно с това, че се обявява за жертва на обществото, поради тежестта на товара, който носи заради неблагодарното общество, разбира се, си присвоява и функциите на знаеща можеща в области, от които нищо не разбира. При това, като се осъществява като част от държавно-административната система, той допуска невероятни грешки и нарушения, но като началник е в правото си да накаже за своята неспособност подчинените си. Ако, пък някой от някъде възрази срещу „позицията на началника“, дори и затова, че като специалист не е съгласен с „външността на мнение“, тогава... няма милост, не за началника.

Типичен пример за подмяна на научни области е науката богословие, срещу която аз нямам нищо против! Право на всеки човек е и изборът на вяра, позиции, начин на живот и всичко косто не накърнява нико неговите, нито на обществото права и свобода.

След десетоносмврийските събития от не толкова далечната 1989 г., след краха на бюрократизираната партореквизитност, последва интердисциплинарен взрив, който се яви реакция на вакуума в обществените ценности. Потисканите и изолирани от обществото богослови възстановиха позиции. Но една част от тях проявиха специфичния за българските условия гилдиен диктат – посегателство върху чужд научен продукт и отстраняване на научната критика от страна на „най-големият“ богослов-началник. При това поради спецификата на библейската история и древност, историята на едно късче от древноизточната история замени цялата история на Древния Изток.

И последва бюрократична „преоценка“ на мнението на учени с публикации по древноизточна история. Разви се „Случаите Библейска археология“.

За мен този случай започна с това, че синът на известния български богослов Ив. Марковски, Л. Марковски поискава мнението ми за книгата на проф. протопрезвитер Николай Шиваров „Библейска археология“. Към мен Л. Марковски бил насочен от доц. Д. Попов, тъй като в Историческия факултет на Софийския университет „не се занимавали с такива работи.“

След като се запознах с „Библейска археология“ на проф. Ив. С. Марковски, издадена в София през 1948 г. и с „Библейска археология“ на Н. Шиваров, София, 1992 г., написах рецензия, естествено не в списание, което е в обсега на Софийския университет. Но рецензиията ми изчезна дори и от редакцията на сп. „Епохи“. (Историческо списание на Великотърновския университет). Написах втора рецензия, която не изчезна, но и не бе публикувана. А вече може и да е изчезнала? В трета моя работа – „EX ORIENTE LUX – Рецензионни бележки“, до същата редакция, се опитах да предупредя читателите, и за неверни „истини“ като „Случаят Саргон“, и дори за грешки в „Библейска археология“ на проф. Н. Шиваров, като тази, че в Месопотамия съществува „цар Ума Лугалзагиси“ (с. 262). Okaza се, че неистините са истини, ако са казани от „безспорни специалисти“. У нас е така! В чужбина не! И тук е отговорът защо някои се развиват а ние не! Поне за сега! А конкретно Лугалзагиси е от град Умма!

Междусъвременно синът на Ив. Марковски допуска текста на моята рецензия да стане известен на Ректора на СУ „Кл. Охридски“ и другите зам.-ректори, тъй като се е надявал, че под сплотяващите идеи на антикомунизма и демокрацията (Идеи сами по себе си изключващи се взаимно-б.м. Н. Н.), ще се оценява научната истина и законността!

Ректорското ръководство преценява, че може да се отговори с вътрешна (!?) рецензия, и поверява тази задача на проф. Г. Бакалов, който въпреки че е византинист, поне по университетска дисциплина и щат, се нагърбва с рецензиията, тъй като по разбираеми причини бил близко до библейската тематика. Констатацията му е, че Л. Марковски и отчасти Н. Неделчев считали, че двете „библейски археологии“ си съвпадат. Естествено тази „рецензия“ – остана недостъпна за мен, за нея ми бе съобщено от Л. Марковски, а и зам.-ректорката на СУ Е. Драганова ми спомена, че Университета е направил собствена рецензия, която дала отрицателен резултат. Отрицателен спрямо моето и на Л. Марковски мнение. Впрочем, не ми е известно тази рецензия да е била публикувана. Едновременно с това в сп. „Археология“ бе публикувана положителна рецензия за новата „Библейска археология“ от К. Попконстантинов.

Естествено е, че когато става дума за учебници, заглавията поради характера на специалностите и дисциплините, могат да съвпадат. Могат да съвпадат и някои подзаглавия, заглавия: на части, глави и параграфи. Но според Закона за авторското право и сродните му права. С. 1993 г., Глава втора, чл. 3, (1), 8, и (3), обект на авторското право са проекти, карти, схеми, планове, части от произведения, включително и подготвителни скици, планове и др. подобни (с. 46). Иначе казано, и съдържанието на една книга, като неин план или схема е обект на авторското право. Също е естествено, правото на авторство, или отстояването на позиция в наука-

та да става диалогично – чрез отговор на опонента, но събитийността около „Случаят Библейска археология“ е друга и едва ли е случайно почти дословното съвпадение на съдържанието на двете книги.

Проф. Ив. С. Марковски е разделил своята археология на четири части със следните заглавия: Увод, Част първа. Палестина и нейните жители. Част втора. Частен, семеен и обществен бит. Част трета. Политическо устройство, съдебно и военно дело. Част четвърта. Религиозен бит. Има и два предговора.

Проф. Н. Шиваров има следните различия от проф. Марковски. Част първа е само „Палестина“. Част трета е: обществена структура, право и военно дело. Освен това книгата е снабдена с предговор, в който се казва, че в новият курс по Библейска археология знанията са осъвременени и той не дублира курса на проф. Марковски, който ще може да бъде ползван и занапред за справки по някои въпроси“ (с. 5).

В увода и на двете археологии, по-съществени различия безспорно съществуват и във формулировката на параграфите и в обема от страници. Не така обаче стои въпросът с основните съдържания на частите, главите и параграфите. Например в Част първа. Глава първа Марковски пише: Глава I. Палестина. Шиваров също. Първият параграф от тази глава при Марковски е: Название, граници и световно положение. Вторият: Повърхност и обща характеристика на Палестина. При Шиваров различното е само в първия параграф: „световното положение“ е станало „разположение на Палестина в Близкия Изток“. Третият параграф и при двамата автори е: „По-главни планини и пещери“, четвъртият „Водно богатство на Палестина“, петият, „Политическа географии на Палестина“... Следват малки различия и отново: „Растителността на Палестина“ при Марковски срещу „Растителност в Палестина“ при Шиваров...

Както и в увода, така и в Третата част различията отново са по-съществени, предимно във формулировките, за да последва близостта и буквалното съвпадение в последната част. Марковски пише Глава I. Богослужбни места. Първи параграф: Богослужение във времето на патриарсите. Втори параграф: Древно-израилски богослужбни места и богопочитание. Трети параграф: Езически божества и идолослужения, в които се увличали израиляните. Четвърти параграф: Скинията и нейното устройство....

При Шиваров различията са по формулировка само във втория параграф: Култови места и богослужение по времето на патриарсите и в древната израилска епоха. Първият параграф е с по-осъвременен език: Богослужение по време на патриарсите. В третия параграф „божества“ е заменено с „богове“. Четвъртият гласи: Скиниата и ковчегът на завета....

Различията в двете археологии са по-съществени при научния ана-

рат. При Ив. Марковски той е свързан с конкретно съдържание и хипотези, докато при Н. Шиваров е даден поименно и общо след текста, и практически е неизползваем. Например позоваването на мнение на И. М. Дъяконов, при посочени няколко негови работи в края, без указване на конкретно произведение, е и неясно и неиздържано, а и непроверимо.

Съдържанието на отделните глави и параграфи не следва дословно съдържанието на текста при Ив. С. Марковски, а новостите са главно свързани със сведения за нови археологически открития с вероятно отношение към религиозната история.

Досадните грешки например с имена като Ума Лугалзагиси подсказват, колко плодотворен би бил за всички добронамереният контакт между историците на древността. Но...

Отправцането на археологията на Ив. С. Марковски в областта на „справките по някои въпроси“ обаче е твърде показателно – естествено. С времето всичко оstarява, но подобно обезценяване при съвпадение на структурата и съдържанието на книгите, и при заявлени осъвременявания само на редица оstarели данни и нови археологически открития след 1930 г., едва ли може да се възприеме като заявка за собствена научна позиция. А при избраният начин на цитиране от проф. протопрезвитер Н. Шиваров не може да става и ясно, къде точно са новите приноси в „Библейска археология“ от 1992 г.

Вероятно при богословските науки създадената традиция е по-силна, но не мога да се съглася, че тя трябва да противоречи на Закона за авторското право и проблемите на интелектуалната собственост. А този проблем е по-стар от съвременните виждания: върху въпросите на собствеността и авторските права, осъвременения нас през 1993 г. Затова и колкото и единакъв да е като учебно съдържание материалът във всяка дисциплина или специалност, съдържанието на учебниците или строго научните издания не може да съвпада. Добър пример за това са историите на Древния Рим на С. И. Ковалев, Н. А. Машкин, и историята със същото заглавие под редакцията на В. И. Кузинин. Именно поради това работата на А. П. Лопухин. Библейская история Ветхого завета. Монреал 1986 г. (по изданието от 1887 г.) има съдържание, различно от съдържанието на книгата на Ив. Марковски и др. автори, въпреки тематичните съвпадения.

Желанието за осъвременяване на знанията за древната теологична история на Палестина с Израил и Юдея предполага и научни дискусии, и проверка на резултати, и на научни позиции. В този смисъл вероятно Г. Бакалов ми поясни, че духовниците автори още нямат достатъчен академичен опит поради принудителната си изолация от обществото. След „вътрешната“ му рецензия обаче, и след странните събитие около монте непубликувани рецензии у мен възниква сериозно съмнение в противното.

Последваха предупреждение за отстраняването ми от четене на лекции в Православния богословски факултет на ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“, последва и отстраняването, последва и апелът на зам.ректора по стопански въпроси в СУ, свещеник и доцент Иван Желев към Академичния съвет на 26.III. 1996 г. да не бъде мекосърден. На него, му било омръзнало два часа да се занимава в Ректорския съвет с Центъра за древни езици и култури, в който работех аз. А, че аз научих за Академичния съвет и защо ме викат само четири часа преди започването му – милозливият божи служител не спомена пред никого.

Съмненията ми остават, и онези честни божи служители и теолози които познавам, ще трябва на свой ред да се вгледат в писаното от колегите им. Времето на единодушието свърши. А неговата формула е страховита – „винаги съгласен с „най“-големия... вожд, цар, професор, майстор и т.н., и винаги готов да го доразвиши и да покажеш правотата му.“

За науката и научната критика у нас е време да свършат с натруфената и напудрена недосегаемост, и да попитат и преписвачите, и тези които са ги прикривали, не носят ли отговорност...

Бележки

1. Ив. Марковски отбелязва например съдържанието на книгата на И. Г. Троицкий, Библейская археология; С., Петербург, 1913 г. по следният начин: „Усвоен е планът на изложението и разделението на науката както у западните археолози Бенцингер, Новак и др. Авторът започва с обширно въведение, като се спира подробно върху източниците на науката, и разделя целия курс на три части: I. Индивидуально-естественный быт древних евреев; II. Общественный быт и III. Религиозный быт.(с. 21-22).

На Ив. Марковски му е известно също, че Библейска археология на А. А. Олесницкий, издадена в Петроград през 1920 г. има първа част с заглавие Религиозные древности (с. 22).

Марковски пише своята Библейска археология по-късно от руските или западните автори на Библейски археологии, но никъде не си позволява мнение, че нечия научна творба може да бъде използвана за справки и само по частични (по някои) въпроси. Ето мнението му за Библейска археология на Олесницки:

Като се има предвид, че първата част, която не е пълна, липсва, напр., описание на богослужебни места, богослужебни лица и др., възлиза на 420 стр., може да се заключи, че това съчинение е една голяма работа и би било наистина ценен принос за науката изобщо и по-частно за православното богословие“ (с. 22). ◇

в учебния план липсва такава важна учебна дисциплина като „Социология на образоването“. Изучавайки тази учебна дисциплина, участниците в курса ще добият представа за социологическия модел на образователните институции, което на свой ред ще им покаже начина на вграждане на тези институции в глобалното социално пространство, начина на тяхното функциониране и развитие.

Не без основание ме смущава и друг факт. Става въпрос за това, че за основните управлениски дисциплини хорариумът от часове е равен на часовете отделени за дисциплините, нямащи нищо общо с организацията и управлението на образователната система. В някои случаи даже това съотношение е във вреда на управлениските дисциплини: например за „Основи на управлението“ (1.1.) е предвиден хорариум от 20 часа, а за „Методология на социалните и педагогическите изследвания“ (2.6.) – 30 часа. Това при положение, че и без друго часовете, предвидени за управлениска подготовка са изключително малко и зле разпределени. Например за „Психология на управлението в/на образоването“ са отделени общо 40 часа, а за „Стопанско-икономически мениджмънт на образоването“ (3.1) само 20 часа. Явно участвалият в съставянето на учебния план Марин Андреев няма понятие от това какво включва „Стопанско икономически мениджмънт на образоването“. Тогава за негово сведение ще го информирам, че само за запознаване на курсистите с отчетните счетоводни форми в образоването са нужни не по-малко от 20 часа лекции. Крайно нужни са и семинарни занятия, за да могат курсистите да пипнат тези счетоводни форми, да се опитат да ги попълнят и т.н. Но поради неизвестни за мен причини тъкмо за „Стопанско-икономически мениджмънт на образоването“ не са предвидени часове за семинарни занятия. За сметка на това часове за семинарни занятия са отделени за една не първостепенна учебна дисциплина – „Теория за обучението и актуални тенденции в развитието им“, която предполагам ще се преподава от вездесъщия Марин Андреев.

И най-накрая какво означава, че отдел „Студенти“ на Софийския университет ще издаде **държавни дипломи** на участниците в курса? Нима съществуват и частни дипломи! А може би човечецът Андреев е решил, че щом има държавни и частни висши училища значи трябва да има държавни и частни дипломи?! Ресpektивно държавни и частни студенти?

В заключение ще цитирам текст от рекламираната листовка, фигуриращ в раздел „Организация на обучението“: „Обучението в магистърската степен се провежда на основата на решения на Факултетните съвети на Факултета по педагогика и Факултета по начална и предучилищна педагогика, както и за учебен план, утвърден от Академичния съвет на Софийския университет „Св. Кл. Охридски“. Учебният план е съгласуван с Министерството на образоването и науката.“

Давам следните пояснения:

1. Декан на факултета по педагогика с човечецът Марин Андреев.
2. Декан на Факултета по начална и предучилищна педагогика с елементът Георги Бижков.
3. Председател на Академичния съвет на Софийския университет „Св. Кл. Охридски“ е лаикът Лалов.
4. Министър на образоването и науката е недоразумението Веселин Методиев.

Сигурен съм, уважаеми читатели, приятели, колеги, дейци на българското образование, че ако всеки един от споменатите по-горе господаругари би трябвало да даде отговор на изказаните в тази статия критични бележки, този отговор не би се различавал много от един латински израз, употребен за пръв път в Римския сенат от аквитинския сенатор Марк Луций Германик, който на въпроса дали да нападнат Карthagен безуспешно промълвил „*TRANS PENIS MINI EST*“, т.е. „през пениса ми е“.[♦]

Acta plagiarica – IV

Доц. д-р Неделчо Неделчев

Шуменски университет

„Епископ Константин Преславски“

Краткият поглед към богословието в „Акта плагиатика – III“ имаше за цел да покаже, че и библейските науки се разкъсват от зрими и незрими противоречия, умело ползвани и създавани от съвършени апаратчици, които умеят да се „разправят“ с опонентите си както съветските автоматчици със своите врагове, по времето, когато автоматиката постепенно прогресираше, подобно на днешната информатика...

Въщност библейските противоречия са изградени на специфичните за българските съвременни столични наука и образование претенции за единоличен монопол. Тъкмо поради това в „Библейска археология“ на проф. протопрезвитер Н. Шиваров не може да се открие поне едно име на съвременен български автор, дори за древноизточното право, независимо от то-

за, че и в „тоталитарната чужбина“ част от учените се отказаха от идеите за „монопола“ на единствено съветската школа и цитираха приносите на български изследователи като Вл. П. Попов, например Г. Г. Гиоргадзе от известната грузинска школа, високо ценена в целия свят. Но нашите монополисти очевидно са се учели от най-добрите съветски учени, които не забелязваха чужди приноси, дори когато те се публикуваха в основни съветски научни издания – например статията на Вл. Попов за робството при хетите във „Вестник древней истории“ от 1969 г. Добра школа... приносите на другите са открити за първи от всичките пъти само от монополиста!

Така проблематиката, специфично оформена от отсъствието на „излишни мнения“ се представя от единствения специалист на страната, който толкова се е трудил, че дори е пропуснал да създаде собствена школа, и трябва сам да чете лекции по многобройните университети и факултети. Е, то се плаща, но пак трябва да се помни саможертвата...

Напреженията от „Библейска археология“ насочвани към Университети и катедри разбира се, не могат да замествят науки като „Археология на Месопотамия“ (или на Древния Изток) и дори на Историята на Древния Изток въпреки огромните амбиции и широката обществена подкрепа, провокирана от множество актуални обществени идеи и образователни убеждения.

Държателите на монопола, така щедро лансиран у нас обясняват, че не цитирати български автори, тъй като не искали да се подмазват, или нещо подобно на подмазване. Това „становище“ прочетох с изумление, уважаеми читателю, в отговора на моята непубликувана рецензия на „Библейска археология“ до Редакцията на Великотърновското списание „Епохи“, написан лично от Н. Шиваров. Това благонравно обяснение е в определен контраст с предупрежденията за отстраняването ми като хоноруван преподавател в Православния богословски факултет във ВТУ „Свети Кирил и Методий“, направени от същият Н. Шиваров. Традициите в апаратата (системата) са трайни у нас, примесени с толкова „християнско милосърдие“, колкото „Житейските възгледи на котарака Мур“ на Хоффман с готварски рецепти. Но когато се защитават истини като тази, че в Древния Изток имало имена подобни на „Франция Людовик“ или „България Аспарух“ (т.е. лични имена на царе като „Ума Лугалзагиси“, вместо да се казва и пише, че Лугалзагиси е от гр. Умма или че е цар (лугал) в Умма) с усърдието на автоматчици, не можем да не симпатизираме повече на котарака Мур въпреки мъркащото коварство на елейните божи служители¹. Как ли са се сетили да се сътезават с Мур?

Но да оставим духовните опити за създаване у нас, за кой ли път „ама съвсем от начало“ на пионерски работи за Древния Изток и да се завърнем при светските пионери на древноизточната ни столична наука.

Достойнството на пионерите е особено силно изразено в приносите им в изследването на религията – вторият гвоздей на проучванията след съвременното Климентово научно войнство. Добре че светият човек е живял в твърде отдалечно време...

И така – след проблема за царската мъжко-начална власт, донесла истинско признание на учените жени и мъже тракологи главно у нас, но за сметка на това в пандемичен размер, е решен още един въпрос на науката религия, пряко свързана с въпроса за царете но не в Тракия или Византия, а отново в Египет. Впрочем старите автори пишат, че и легендарният Орфей е учил в Египет, но по египетски книги и от египетски учители! И все пак традицията по нашите географски ширини е „стабилна“, ако ми бъде позволено да използвам универсалната дума, запълваща липсата на доказателства в множество тракологични хипотези. Иначе казано „стабилна, о, и“ е нещо като вълшебна пръчица, която разведрява пандемията с мъничко, но стабилно подчертани „червени нишки“, които лекичко остават единственото...

И така, преди време, без разбира се да мога да постигна нивото на софийските теоретици от Историческия факултет, аз направих опит да поспоря с Ж. Позенер в Дисертацията си. Поставих за разрешаване проблема за „богочовек“ и „бог“ в египетската история и в научната литература. Споменатите в „Акта на плагиатика-II“ неточности (с. 98-99) обаче се доловят от текста ми и дадените примери по конкретни извори. Иначе казано единственото „богочовек“ и „бог“ не може да бъде на Позенер², тъй като според този изследовател чисто човешкото начало го сближавало не с боговете а с обикновените смъртни. Д. Попов и Г. Бакалов обаче също следват формулата „богочовек“ и „бог“ очевидно следвайки текста на моята дисертация. А по въпроса за додинастичните царе, които имали „класова власт“ или „принуда“ и т.н., ако Попов и Бакалов бяха ползвали поне книгата на акад. М. А. Коростовцев – „Религия древнего Египта“, Москва, 1976, с. 155, след недоразумението свързано с позоваване на Ю. Перепелкин, биха забелязали, че за фараоните се говори и пише и като за подобие на древните вождове във функцията им на „магическим сосредоточием плодородия страни“, а между магичното и божественото разликата е огромна, нали? Също толкова, колкото между вождове и фараони.

Впрочем старогръцкото „династия“ означава власт на малцина, или вече създадена институция на владетели, управляващи от името на малцинството мнозинството, и затова дори и терминологично понятието додинастична класово-експлоататорска роля на държавата може да бъде разбираемо само за доразвилите Маркс теоретици от Софийския университет. Но добре че и последният, подобно на Климент Охридски с живял преди много време.

И така, кой, или кои са изследователите, изследвали основни въпроси на египтологията и асириологията, сред които са въпросите за царете богове, и как Центърът на българската национална наука – Софийският университет е спомогнал за тези изследвания и за развитието на занимаващите се с толкова значими въпроси, които за първи път се поставят от световни учени като Позенер и Коростовцев? Изследовател, или изследователи, направили неотразимо впечатление на софийските преподаватели Д. Попов, Г. Бакалов, и на техните рецензенти и редактори, за да намерят място и в най-престижните университетски изследвания?

Бих искал да получа отговор поне на въпроса: кои са онези „някои изследователи“²? Впрочем времето минава, поставените от мен най-сериозни въпроси и упречи не намират отговор върху страниците на списание или някъде другаде, а уязвената пандемия търси други начини да ме постави на мястото ми, пред които изглеждат дилетантски и досегашното споменато мъркане и криещата се зад него хладнокръвно премислена политика на злеопставяне. А историците на Софийския университет мълчат по търде непривичен за тях начин – вероятно изчакват апаратния отговор на моите настойчиви проблеми, и лека на времето. След грижата за човека като „център на света“ някои от тях вероятно са на път да се откажат и от критерия на истината, или от правото на мненис³.

Напоследък редица учени от най-различни специалности и направления издигнаха идеята за първенството на информацията пред материала. Знанията, дооформени в известното столично-университетско „Яйце“ придобиха специфичният аромат на този генератор на идеи на столицата ни, и се превърнаха в магическа пръчка, за внушаване на килийни и по-теоретични идеи във всички области, далеч надхвърлящи кръгозора на философствующия котарак, и вдървящи мало и голямо в подвластното национално пространство.

Разбира се, без да правя опит да решава проблема за първенството на лъчистата енергия или на материала, ще отбележа, че Ст. Уайнбърг споредливо посочва че и в лъчистите периоди остава част от материала.

Наукообразното прикритие позволи на генераторите на идеи, възвалняващи до сега правотата на марксистко-ленинската школа и приписващи на „классите“ невероятни идеи, не само да се „диференцират“, но и да се обединят, поучени от опита на овалното „Яйце“ – ръбовете се чупят, дори ако очертават мозъчни гънки или изправени гърбове и глави. Въобще българската столична наука не се умори да дирижира поредното поведение, което независимо от променящите се реалности, е толкова ориенталско, колкото може да бъде понятието „подобностен кючек“.

Но как да бъде в един университет, в който пак историците подават на ректорите си информация, която те четат публично на годишнина от

университета например, и се излагат, като говорят официално, че Законите на Хамурапи били от VII в. пр.н.с., или като сегашния ректор Лалов на общобългарски комитети и чествания съобщават най-нови сведения за българската история със самочувствието на професионални физици и историци... Магическата пръчка е всесилна ...

Но как да бъде в един университет, в който системата е направила така. Уважаеми читателю, тук става дума за самоорганизиращата се система на столичните ни учени, че дори специалистите по тракология стават рецензенти на автори траколози с изявени претенции към Древния Изток или към общата история.

Аз лично се учудвам, как рецензентите на книгата на Д. Попов, „Залмоксис. Религия и общество на траките“, С. 1979 г., проф. Ал. Фол и проф. В. Велков са допуснали съществуващите, но по-трудно доволими грешки поради редуцирането на факти и цитати. Не мога да разбера обаче как при каскадата от многобройни грешки, характерни за статията на Д. Попов – „Проучвания върху тракийската религия IV. Царят и царската власт“ в ГСУ ИФт. 78, С. 1987 г. рецензентът проф. д-р Ал. Фол и редакторът доц. д-р М. Тачева са допуснали цитиране на Автореферати на кандидатски дисертации със страници 87-90, или невероятни твърдения като това за Саргон като създател на Вавилонското царство. Както вече писах подобен тип твърдения са равностойни на „мисли“ че Аспарух е създал Швеция, или че Нилс Бор е открил Менделеевата таблица!

При това, както пише Д. Попов в „Залмоксис“ (с. 13), Монографията е била обсъдена на разширено заседание на катедрата по Тракология и на Института по тракология на 25.XII. 1987 г. „на което се предложи центриране на проблематиката около корелацията религия и общество на траките“. Авторът благодаря и на „всички колеги от катедрата, от института и от другите научни звена към БАН и СУ „Климент Охридски“ и от другаде, които спомогнаха с мнения, препоръки, с критики...“. Интересно за какво ли са били критиките, ако остават толкова много неверни до скандалност факти, интересно е и кой е препоръчал редуцирането на страниците на Автореферата ми например? Така или иначе колективния характер на специфичните древноизточни знания и посегателствата върху чужд научен продукт, при това с насока към редукция на излишните демаскиращи цитати са несъмнени.

Убеден съм обаче, че не съм канен на злополучното и толкова „плодоносно“ за световната обща история обсъждане. Очевидно не са канени и други от малкото български ориенталисти, които можеха да спестят публичното излагане на университета и автора, а и на Г. Бакалов с неговата Византия⁴. Но ако аз не съм канен, или друг ориенталист, може би пък с бил поканен физикът Лалов, или друг ерудит?

ПЕЖИ

*U take no oopmyan ot tina ha "Achappy chaaiae Illebenin", innu no
imea or tina ha "Pychin Naah Lpoahn" chackm he e ginto jaaleh mpm camoop-
lannahaukka ha teopepnintte or Coffinckin yinbeepcintter n texhntie nshar-
huhuen ha no-apeghn jokaaabuun "zaajaaahn". ♦*

1. Xoperă no tpaniunig chnitar cbeucchinute za certi xopa, kato 3aapa-
bari n haningcito ha arithni enicroni n ha Beponomer, n in upje-
tar n hancotoyjumio, qe suna molar ja nata camo texhite ononehni.
He bccan cbuechini nma ogabe artoptete ha hanint Latajna Er-
thm njin ha intepatypn repoin ha E. Bonhny, ho ce bhanpema e
vihngpicter pkojorjeho or hegemanrecthini upfoccoo c artoptapin
harinn n necropneckin jaunuthpm, ot oni cpmecn tephnoi ha Cy, koh-
ta me ce 3amomni kato gcapdmento ha Jlajon.

2. De ladiwimte du Pharaon, par Georges Posener, Paris, MDCCCLX, p.
27; "Amin Sdi I concul-ti par une prite à Qists son inscriphion..", p. 28/
plus-t-il Maccolli L'ecclimie dans la royanie de Re..", A ngodemir
he e cygryach - ero kar ro ouhebra M. Kogocthonier; "Lo cns mop
nccejgobattein he opbamai ha zlo hnnahnn, nojyeknra jnnu-